

## Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:  
 Egy évre 10 frt — kr.  
 Félévre 5 frt — kr.  
 Negyedévre 2 frt 50 kr.  
 Egy óra 1 frt — kr.  
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

## Előfizethető helyben:

Telegi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

# DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponkint, péntek és vasárnap kivételével.

## Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.  
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.  
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.  
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

## Kereskedelmi szerződéseink.

A helyes vámpolitika megteremtése, vagy kereskedelmi szerződéseink szerencsés megkötése igen nehéz feladat. Semmi sem bizonyítja jobban ezt, mint azon körülmény, hogy az állam megbízott közegei 10 hónapi folytonos tárgyalások után sem bírtak még ez ideig teljesen zöld ágra vergődni. Nehéz feladat ez azért, mert itt az államok lakói minden egyes nemzetnél más és más érdekeket tolnak előtérbe, a melyeknek figyelembevétele és teljesítése minden egyes államnak saját érdekében fekszik.

Nekünk, kiket a szerencsétlenül megkötött kereskedelmi szerződések következményei nagyon is utólrtek és megtanítottak: nagyon óvatosoknak kell lennünk arra nézve, hogy érdekeink más állam érdekeinek újból áldozatul ne essenek.

Kiviteli czikkeinknek meg kell teremteni a piacot. Ezt pedig csak úgy érjük el, ha a nagyobb fogyasztó államok, mint pl. Francia- vagy Németország, megnyitják kapuikat kereskedelmünk előtt.

Mert bármily kedvezők legyenek is a többi kisebb államokkal megkötött kereskedelmi szerződéseink, ha a nagyobb fogyasztó államokkal szemben szerencsés helyzetbe nem juthatunk, kiviteli czikkeink értéktelenek lesznek, kereskedelmünkben beáll a pangás és gazdasági érdekeink hanyatlásnak indulnak.

Franciaországgal megkötött keres-

kedelmi szerződéseink felmondása és újból megkötése alkalmával minden erőnket összpontosítanunk kell arra, hogy szávasmarha kivitelünk előtt nyitva legyen a párisi piac. Ez reánk nézve a legfontosabb és legjövődmezőbb kereseti forrás, melynek megvédése egy oly nagy husfogyasztó állammal szemben, mint Franciaország, saját érdekünkben feltétlenül szükséges.

Mert az, mit e tekintetben Olaszország és Svájc biztosít, nagyon csekély arra, hogy kiviteli czikkeink értékesíthetők legyenek. — A nagy kiterjedésű Olaszország ugyanis nem nagy husfogyasztó állam és aránylag csekély szükségletét is a roppant kiterjedésű, nagyobb részt baromtenyésztésből élő Oroszország lakói látják el. Sveicz pedig, habár kétségtelen, hogy aránylag kiterjedéséhez és népességéhez Európának csaknem legnagyobb husfogyasztó állama, egy oly gazdasági állam szávasmarha kivitelét, mint a miénk: befogadni és fölemészteni nem képes.

A szövetséges Németbirodalommal szemben pedig szorosabb és világosabb pontokban biztosítsuk kereskedelmünk jogát, hogy Bismarck önkényes eljárásának némileg, legalább egyes jelenségekben elejét lehessen venni.

Annak a szerencsétlen kereskedelmi szerződésnek, melyet Németországgal az 1881-ik évben megkötöttünk, majd 1887-ben határozatlan időre meghosszabítottunk: sokkal jobban ismerjük következ-

ményeit, mintsem az itt bővebb indoklásra vagy fejtegetésre szorulna.

Tudjuk, hogy a mindenható Bismarck ezen szerződés alatt akkor záratta be előttünk a német piac kapuit, midőn kiviteli czikkünk az elárúsításra készen állott, majd pedig a folytonos vámemelés által fa-, liszt-, gabnakereskedelmünket nyomta agyon.

Ezek az okok azok, melyek kereskedelmünkben előidéztek a pangást és az államot ama tudatra ébresztik, hogy ez nem mehet így, ezen változtatni, segíteni kell. Igaz, hogy egy nemzetet sem lehet tettének végrehajtásában megakadályozni, ha saját területén belül történik az, de ebből még nem lehet vele reánk nézve is előnyös és biztos alapon nyugvó kereskedelmi szerződést kötni.

Ha a nemzet jogait féltékenyen őrzi, a külföld belátja ezt és tartózkodóvá válik. Ilyen esetben pedig a szövetség, vagy barátságból kifolyólag saját érdekünket más állam érdekeinek oda dobni nem szabad, mert az ilyen nemcsak pártpolitikát, nemcsak részrehajlást, hanem árulást képez. Legyen az a barátság bármily erős és régi kötelékkel összekapcsolva: ott, hol a nemzet érdeke forog kockán, ennek a köteléknek szakadnia kell!

Szakadnia kell tehát azon köteléknek is, mely megteremtette Magyarország és Ausztria között a közös vámterületet. Szakadnia kell azért, mert ezáltal hazánk boldogulását, nemzetünk jólétének megizmosodását mozdítjuk elő.

## A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

## »Yung Éjszakái« olvasásakor.\*)

Bús éjszakákon temetőben járok;  
 Behorpadt siron lábam megpihen;  
 Hallom a síri szellemek beszédét  
 A koporsóknak porló méhében . . .

Lelkemen kétség bontogatja szárnyát,  
 Repül velem vak mélységek felett;  
 Koporsó-roncsok úsznak ott a mélyen,  
 Miket a hörgő örvény fölvetett.

Föl-fölbukkan még vérző homlokával  
 Egy-egy hulla: sok ismerős alak.  
 Gyilkos fegyverek úsznak a habokban,  
 Miként fenékről fölvetett salak.

Kiket láttam önéletökre törten  
 Nem kérve tőled, Isten! holnapod —

\*) Yung Eduárd nagy angol költő és predikátor; szül. 1684-ben, meghalt 1765-ben. Örök-becsű műve »Éjszakák« czímen jelent meg. Magyarra fordította Péczeli József komáromi predikátor. Hogy nálunk is kedvelt olvasmány volt, mutatja az, hogy 1815-ig három kiadást ért.

Ott rohannak . . . úgy tetszik óh e perczben,  
 Hogy ma g a m a t is láttam volna ott.

Nem! . . . Káprázat volt lelke látománya,  
 Egy mély lélegzet . . . s tisztán lát szemem.  
 Lámpám halványan ég . . . könyvem kitérva:  
 Sugárzó betűk avult levelen.

Nézek e könyvbe . . . zsibbadt ereimben  
 Érzem, hogy meglassudva csörg a vér;  
 S miként andalgó folyón, e sorokon  
 Lelkem megnyugvás tengerére ér . . .

Zengő habok ringatják kis hajómat;  
 Én megbüvölve fekszem benn' hanyatt:  
 Mi lelkekre ömleszteti lángja fényét,  
 Az öröklétekből egy szent pillanat . . .

Ki voltál te? — ki gyarló földi kézzel  
 Papírra festéd a megnyílt eget,  
 Hogy lelkiünket fölragadd csarnokába,  
 Ha a kétségek mélye retteget.

Ember valál! — de lábaid tapodták  
 Mélység vizét, hol Isten lelke ült,

Míg a teremtés első hajnalának  
 Pirja be nem derengte a nagy irt.

Vesztél mindent: szived széttördelődve  
 Szeretteddel sirokba költözött;  
 Látlak fölszaggatott, vérző kebellet  
 Bolyongani e sírhalmok között.

És a vak éjszakának sardonában,  
 Midőn elsírtad búdat, könyeid,  
 — Mélyen utat lelj a kétség vizéből —  
 El nem törött lajtorjád még: a hit.

Ott ülsz a siron és kezdedben a lant  
 Isten lelkéből nyer táplálatot;  
 Ily lélekkel — ki a halált meggyőzte —  
 Sirján csak a Megváltó állhatott!

Vezess, vezess! — temetőn járok én is,  
 Éjszakáidnak fáradt vándora;  
 Míg veled vagyok, elmarad mögöttem  
 Kétségeimnek üldő táborá.

— Nagyvárad.

Tóth József.

A magyar birodalom határán egy külön vámsorompót kell feállítani, hogy külföld és Ausztriával szemben önállóan intézkedhessünk s szolgálja ez a magyar ipart, magyar kereskedelmet és gazdasági érdeket, nem pedig a külföld és főleg Ausztria megtorló politikájának legyen a rabja.

Ilyen gazdasági állam, mint a mienk, egy csaknem kizárólag iparral foglalkozó népességű állammal közös vámterületet — saját érdekei csonkítása nélkül — nem képezhet.

A két államnak érdekei egymással ellentétesek s így okvetlen következik belőle az, hogy e különböző érdekek szolgálásánál az érintett vámpolitika az egyikre nézve lehet csak kedvező, míg a másikra feltétlenül káros.

**Az ellenzék paktuma.** AZ ORSZÁGGYÜLÉSI függetlenségi és 48-as párt végrehajtó bizottságának a mérsékelt ellenzék irányában követendő magatartásra nézve 1887-ben elhatározott s a minap az orsz. függetlenségi és 48-as párt értekezlete által a nemzeti pártra kiterjesztett megállapodása: A mérsékelt ellenzék irányában az országgyűlési képviselőválasztásokra nézve a függetlenségi és 48-as párt végrehajtó bizottsága a viszonyosság feltétele alatt a következő magatartást kész követni;

1. A mely választókerületben a mi pártunk kisebbségben van, ott, ha akár kormánypárti, akár antiszemita jelölt lép fel, a mi pártunk, különösen oly esetben, mikor az első szavazásnál kisebbségben maradt és az új szavazás mérsékelt ellenzéki és kormánypárti, vagy antiszemita jelölt között foly, a mérsékelt ellenzékhez csatlakozzék, azonban mint külön párt és csakis a választásra. Annál fogva pártunk tagjai felhívandók, hogy mindenütt pártja alakuljanak és csupán ott nem ellenezzék, hogy alakulás nélkül is, de mindenesetre elvi álláspontjuk fenntartásával szavazhassanak mérsékelt ellenzéki jelöltre, a hol a külön alakulás bármely oknál fogva lehetetlen volt.

2. Ha az a kérdés, melyik párt, a mienk t. i., vagy a mérsékelt ellenzék van-e többségben előre teljességgel meg nem állapítható, akkor a két párt bizalmi férfiai azt vegyék tekintetbe, melyeknek megválasztása valószínűbb.

3. De a hol csak pártunkbeli és mérsékelt ellenzéki jelölt áll egymással szemben, ott a küzdelem bátran felvehető, a végrehajtó bizottság, ha az iránt megkeresetik, ez esetben is épp úgy saját jelöltünk mellett fogván latba

vetni erkölcsi támogatását, mintha más pártbeli ellen kellene küzdeni.

4. Kétes, illetőleg különösen fontos és kényes esetekben a függetlenségi és 48-as párt végrehajtó bizottsága kész érintkezésbe lépni a mérsékelt ellenzék végrehajtó bizottságával s a körülmények szerint legcélszerűbben intézkedni.

5. Egész megyékre, vagy bár csak egyes kerületekre kiterjedő megalkuvásokat azonban, melyek a választók jogait sértik, a függetlenségi és 48-as párt végrehajtó bizottsága nem helyesel.

### A vágóhid.

Írta: egy másik hatvan-utczai.  
(Folytatás és vége.)

Azon állítás is, hogy csupán a szarvas marha vágására berendezett vágóhid kevesebbe kerülvén, a fentmaradt összeget hasznosabban lehetne értékesíteni, fináncziális szempontból éppen e tárgyra vonatkozólag mit sem ér, mert mit ér az olyan 100,000 frtos vágóhid, melyre a házi pénztárnak minden évben rá kell fizetni, vagy ha ezt nem akarja tenni, a hus ára felemelésével az összes lakosságot közvetve meg kellene adóztatnia, míg a 200,000 frtos vágóhid nem csak hogy a jelenben is kifizeti magát, hanem a fogyasztás növekedésével ujjjöveldelmi forrást nyit, a különben is sok felől igénybe vett házi pénztár részére, a nélkül, hogy ez által a hus ára lényegesen emelkednék.

A kérvénnyel végezve, rátérek a folyó hó 14-én megjelent lap vezércikkére.

Én rá nem tartozik a »lú vasut«, még az sem tartozik s nem is tartozott, hogy Keleten, vagy Nyugoton lesz-e a vágóhid? de szemben a hivatolt czikkel annak állítása tartozik, hogy a vágóhidra csak is i p a r s z e r ü l e g k e z e l t s e r t é s e k v i t e t n e k s ott éppen úgy perzselik meg, mint eddig, szalmát vihet a ki akar, a ki pedig kényelmesebbnek tartja ott veszen, mert hát erre is akad vállalkozó, ha pedig elvégezi a perzselést, csakugyan tisztábban bánhatik el a sertéssel, az elegendő vízzel ellátott épületben, mint eddig különböző kutak mellett a városon kívül, Isten szabad ege alatt összefazva, elharmarkodva, úgy a hogy végre hajtották, és ahoz sem férhet semmi kétség, hogy csakugyan biztosabban megyen forgalomba az olyan hus-

nemű, melynek tisztaságáról és különösen egészséges voltáról a vevő közönség meg van győződve, a mely bizalmat csak is a rendes vizsgálat végrehajtásával lehet élesíteni, mi a vágó hidon foganatosítható.

Általánosságban szólva, a tanács nagyon sokszor meg volt már támadva, hogy lassu tempóban halad előre, meg volt már támadva éppen a vágóhid létrehozásának halogatásáért, s most midőn már mintegy nyélbe van ütve, mindent elkövetnek, hogy a tanács igyekezete elé mentől több akadály gördíttessék.

Első ízben a hentesek felebbztek, a régi rendszer hívei lévén, nem akarták a sertést vágóhidra vinni, felebbezésük a miniszterium alól elutasított.

Másod sorban előállott Kelet és Nyugot, s mivel a sertéshizlálók Keleten vannak — és látván, hogy a sertés ki nem vonható, leszavaztatott Nyugot s ennek a felebbezése is elutasított.

Most már Kelet és Nyugot is megnyugszik legalább a helyre nézve, — mert kérvényében nem szól róla — hanem most már meg biztatja Nyugot a Keletet, hogy ha a minden fórumon helybe hagyott tervet meg lehetne dönteni a sertések kivonásával, — habár az ezért tett felebbezés egyszer már elutasított is. — Sokakra kecsegtető a felvetett szándék, gyűltek is rá a szavazatok, mit sem gondolva sem a nagy közönség, sem a házi pénztár érdekével, sőt határozottan ezek ellen.

Én azon hitben vagyok, hogy a kérvény tervezői, éppen úgy, mint az aláírók legnagyobb része, meg vannak arról győződve, hogy a kérvényben felhozott okok, még ha a begyőzhetés színét vitelnék is magukon, — mint a hogy nem viselik, nem lehetnének oly fontosak, hogy a már helyben hagyott intézkedés megváltoztatását vonnák maguk után, de ha ezt tudják, vagy legalább gyanítják, hát akkor mi a czél? a huzás-halasztás? ki a bűnös? a tanács? a közönség? a házi pénztár? vagy együtt mind a három?

Én nem vizsgálom sem a sziveket, sem a veséket, nem is áll módomban vizsgálni, a szavazásnál vizsgálja meg mindenki a magát!

### A két hitestárs.

— Elbeszélés. —

Írta: Könyves Toth Kálmán.  
(Folytatás.)

A szép Juliska is elérte tizenhetedik esztendejét. Egy előkelő polgár gyermeke kérte meg kezét. — Édes anyja dehogyan erőltette volna. Saját szomorú példája tanította meg. Válasszon magának a leány! Ugy is lett. Nagy István uram fia, Gábor volt a szerencsés, a kit kérői közül kiválasztott.

A menyegző napja is elérkezett. Mint forgolódott Márkiné, hogy kitegyen magáért. Ott volt a város színe-java; ezt a becsületes házat még a püspök és főbíró uram is megtisztelte látogatásával; ez pedig ugyancsak nagy ritkaság volt ám. A kihez a püspök és főbíró uram ellátogatott, ez annak volt a biztos jele, hogy az illető gazda a jövő tisztújítás alkalmával bekerül a tisztviselők sorába.

A mint esti 6 órakor a vendégek az asztalul helyet foglaltak s az első fogás jött, hirtelen feltárult az ajtó s egy mankós, bozontos szakállu ember nyit be ily szavakkal: »Hát micsoda dolog az, hogy a házi gazdát meg sem hívják a lakodalomra!?

Néhányan azt hitték, hogy a vőfélyek tréfálkoznak, elnevelték magokat, mások azon véleményben, hogy valami rongyos koldus szitta tele magát s izetlen tréfát akar üzni, oda intettek egyik vőfélynek, hogy tuszkolja ki a tolakodót; nem illik a püspök ur jelenlétében ily dolgot megengedni.

Egyik markosabb vőfély meg is ragadta vállánál fogva a béna embert, de ez durván rárvált:

»Vissza, ha mondom, itt a házi gazdának az első helye van, még ha nem várták is, ugyebár Márki Ferencz uram?«

Márki Ferencz mindjárt az első szónál felismerte az idegent.

Elsápadt s kimondhatatlan érzés vett erőt lelkén. Az erős férfi majd hogy le nem rogyott. Tehát felesége csakugyan jól sejtette: a halott felkelt sirjából s a legkedvesebb napot mérgezte meg jelenlétével.

Hát még a szegény asszony! Még meg sem szólalt a béna, ő már tudta, kivel áll szemben? Nyolcz évi távollét után jelenik meg, hogy azt a pár évi boldogságot örökre semmivé tegye.

Miért is izlette meg a jólétet, az igazi

megelégedést, ha most keserűbb sors várakozik reá? Esméletlenül rogyott le egy székbe.

— Eszter asszony! kiáltott recsegő hangon a béna, hát nem is sietsz férjed karjai közé?

Igaz, hogy egyik karom meg az egyik lábom csonka, de azért ne félj, át tudlak még ölelni, megszoríthatom még azt a három ujjadat, melylyel nekem hűséget esküdtél. Most már mindenki tudta, hanyadán állanak.

A rossz Ehesi Sándor nyolcz év mulva haza vetődött, hogy vissza követelje feleségét.

A vendégek egymás után párolgottak el. Hiában, senkisémet szeret a kellemetlen jelenetek tanuja lenni. De bezzeg, annál hamarabb elterjedt aztán e hír az egész városban.

Mi lesz most már ebből? e felett tanakodtak. Márki uramnak a szürét kiteszik a portáról. Isten legyen irgalmas annak a szegény asszonynak, mert az a kegyetlen ember halálra kinezta, ha a törvény átengedi neki. Már pedig átengedik, mert jussa van a törvényes és hitese feleségéhez.

Domokos uram nem hiában volt a város esze. Mikor a zürzavarban mindenki elvesztette fejét, ő akkor is talpon állott.

— Hát, jó ember, — mondá — nem

## BELFÖLD.

**A trencsényi főispán.** A király a belügyminiszter vezetésével megbízott miniszterelnök előterjesztésére Zichy József gróf, Pozsonyvármegye és Pozsony szab. kir. város főispánját, ez állásban való meghagyása mellett, Trencsényvármegye főispánjává ideiglenes minőségben kinevezte.

**A kuriai bíráskodásról** szóló törvényjavaslat előzetes tárgyalására kiküldött bizottság e hó 24-én tartja első ülését s ezen az ülésen értesülése szerint Polonyi Géza kérdést fog intézni az igazságügyminiszterhez az iránt, hogy minő elvi álláspontot foglal el a javaslat törvényválasztásának és hatályba lépésének időpontjára nézve; nevezetesen: tárczakérdést csinál-e abból, hogy a törvény már a jövő választások előtt életbe léptetessék, vagy nem?

**Függetlenségi pártgyűlések.** A függetlenségi és 48-as párt végrehajtó bizottsága pénteken tartott ülésén elhatározta, hogy egyelőre Budapesten, Debreczenben, Szombathelyen, Kaposváron, Székesfehérváron, Szegeden, esetleg Aradon, Kassán országgyűlési, illetve megyei gyűléseket tart, az országgyűlési függetlenségi és 48-as pártkör kiküldötteinek részvételével. A többi központi gyűlések helyeit esetleg később fogják megállapítani.

**A millénium világiállítás.** Zichy Jenő gróf a kormány ellenkező megállapodása dacára sem mondott le arról a szép tervről, hogy hazánk ezer éves fennállásának ünnepét egy világiállítás rendezésével tegyék még fényesebbé. És ezen terv megvalósítása érdekében igazán páratlan buzgalmat fejt ki. Legutóbb egy szűkebb körű értekezleten fejtegette, ki nézeteit, melyek ott általános helyesléssel találtak. Az értekezlet egyhangúlag abban állapodott meg, hogy a világiállítás tervét egy nagyobb körű értekezleten is megvitassa. Ezt az értekezletet pénteken tartották meg a budapesti új városháza tanács-termében, a hol az ipar és kereskedelem tekintélyes képviselőin kívül közéletünknek is számos kiváló tagja jelent meg s Zichy Jenő gróf nagyérdemű s valóban alapos fejtegetései alapján egyhangúlag a világiállítás eszméje mellett nyilatkozott.

## KÜLFÖLD.

**A szlívniczai csata emléke.** Hartenau gr. a szlívniczai csata évfordulója alkalmából számos üdvözlő táviratot és levelet kapott Bulgáriából s a bécsi bolgár kolóniától. Az üdvözlő sorok melegen emlékeznek meg a fejedelem vitézségéről.

addig a, hogy előállunk s elkiáltjuk magunkat, hogy itt mi vagyunk a házi gazdák. Ebesi Sándor, — tudtára legyen magának, bárki legyen is, — Ebesi Sándor halottá van deklarálva s felsége a király nevében, — ez utolsó szót nyomatékosan hangsúlyozta, — s ha már most előáll egy valaki, teszen, azt például maga, s azt affirmálja, hogy ő volna az az Ebesi Sándor, a ki meghalasztotta a törvény által, ő felségéhez kell folyamodni, hogy az a halott ismét élővé legyen, mert ez nem megy ám olyan Hübele Balázs módjára, mint azt talán gondolja. Ennélfogva én magat, mint a ki halott helyett élőknek adja ki magát, ezennel a kezembe letett birói hatalom erejénél fogva letartóztatom, mindaddig, míg személyazonossága ki nem tudódik.

(Folyt. köv.)

## Gondolatok.

A ki boldog, az egyszersmind jó is, mert a ki rosszat cselekszik, magával hordja büntetését mindenkoron.

A munka a jólétet kívül, a mit szerez, a testnek egészséget, a léleknek erőt ad.

A tevékenység végtére mindég kiengesztel az élettel.

**Forradalom Braziliában.** Braziliából érkezett távirat szerint az egész Rio Grand du sul tartomány lázadásban van. Körülbelül 30,000 ember fogott fegyvert a diktátor ellen. A fölkélok bizottságának főnöke Fonseca elnöktől egy hozzá intézett táviratban azt követeli, hogy mondjon le és felszólítja a santonkatharinai lakosságot, hogy csatlakozzék a felkeléshez.

**Kálnoky gróf jubileuma.** Kálnoky grófot, tíz éves külügyminiszteri jubileuma alkalmából, a külügyminisztérium tisztikara élén Pasetti első osztályfőnök üdvözölte, kinek beszédére a külügyminiszter válaszolva, a többek között a következőket mondotta: Ha a jelenlegi helyzet olyan, hogy arra jogos megelégedéssel tekinthetünk, a miniszter ezt nagy részben ama körülménynek tulajdonítja, hogy tényleg részesült ama támogatásban, a melyre számított. A miniszter ama meggyőződésének ad kifejezést, hogy tapasztalata szerint kiválóbb és kötelesegtudóbb hivatalnokai kar nincs, mint a milyen a külügyminisztériumé. A delegáció tagjai is üdvözölték Kálnoky gróf jubileuma alkalmából.

**Nász a királyi családban.** Nagy pompával ment végbe Bécsben szombaton d. e. 1/2 12 órakor Lujza főhercegnő esküvője Frigyes Ágost szász herceggel. Az esketési szertartást — az udvar jelenlétében — Gruscha bibornok végezte.

## Ujdonságok.

**\* Egyházi közgyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma tegnap d. e. Szücs István főgondnok elnöke alatt közgyűlést tartott, melynek napirendjére több nagy fontosságú tárgy volt felvéve. Somogyi Pál főjegyző betegsége miatt a közgyűlésen meg nem jelenhett. A jegyzőkönyvet Jeney Miklós aljegyző vezette. Kóth Mihály lelkész arra kéri a közgyűlést, hogy a néhai Révész Bálint egyházi elnök halála folytán ráruházott lelkészelnöki tisztség alól őt mentse föl. A fölmentés megadatik s a lelkészelnöki tisztség Némethy Lajos lelkészre ruháztatik. Olvassatik a depr. ág. evang. a szeghalmi ev. ref. egyház és Dr. Böhl Eduárd bécsi tanár (ez utóbbi latin nyelvű) részvét-irata, Révész Bálint elhunytá alkalmából. Köszönettel vétetnek tudomásul. Szücs István főgondnok jelenti, hogy Kerékgyártó Sándor ének-vezér temetésére az egyház pénztárából 139 forintot kiutaltványozott. Tudomásul vétetik. Az orsz. közalapi felszólamlásra határidőül jan. 1—15 napjai tűzettek ki. Olvassatik a lelkészválasztás ügyében kiküldött bizottság jelentése. Miután százados gyakorlat már az, hogy a megválasztott püspököt a depr. ev. ref. egyház lelkészévé választja, a küldöttség azt javasolja, hogy mondja ki a közgyűlés, hogy a püspök-választás eredményét bevárni óhajtja s kéressék föl az esperes, hogy addig hagyja függőben a lelkész-választás kérdését. A mi a megboldogult püspök özvegyét illeti, azt javasolja a küldöttség, hogy az 1892. évi ápril haváig terjedő időcsonka évnél tekintessék, mely idő alatt az özvegy az összes lelkészi javadalmakat élvezze, 1892. év ápril havától 1893. év ápril haváig terjedjen a kegyeleti év, mely idő alatt az özvegynek a féljövedelem kiszolgáltatásáért, azontúl pedig évenként 400 frt kegydíjat adjon neki az egyház. A küldöttség jelentése minden nélkül tudomásul vétetett, illetve jóváhagyott. A presbyterek közül kisorsoltattak: Somogyi Pál, Szöke Ferencz, Nagy György, L. Nagy Bálint, Juhász Gábor, Kiss Bálint, Konecz Mihály, Salánky Ferencz, Vértessy István, Tóth Sámuel, Tóth Sándor, K. Tóth Antal, Báthory Mihály, Boldogh István, Burai János, Sütő József, Lisztes János, Pethő István, Ekli Imre, Simonffy Imre, Sebess Gy., Kerekes György, Alföldy Gábor s Kovács József tlmár. A presbyter-választás jan. hó 6-án lesz, midőn 24 rendes presbyter

s 12 póttag választatik. Hód y Béla jelenti, hogy az egyházi levéltár rendezését befejezte. A felülvizsgálattal küldöttség bizatik meg. — Kerékgyártó József és Demjén Lajos ideiglenes tanítók állandósíttatnak. Békési Péter veterán tanítónak egy segéd tartása megengedtetik s e segéd fizetéséről az egyház gondoskodik. A telefon-hálózat egy vas tartályának a leány-nevelő intézet tetőzetén való felállítását a közgyűlés nem engedélyezi. Csiky Lajos főiskolai hittanár kérvénye leendő lakásának megvizsgálata iránt — kiadatik a gazd. bizottságnak. Végül Némethy Lajos jelenti, hogy az 1791. évi XXVI-ik — a protestáns vallás-szabadságot biztosító törvényzikk százados fentállásának emlékére a jövő vasárnap minden protestáns templomban — így a debreczeni ref. templomokban is — ünnepélyes istentisztelet tartatik. Ezzel a közgyűlés d. u. 1 ó. véget ért.

**\* Tanítók a tanfelügyelői irodákban.** Dicséretes tervvel foalalkozik gr. Csáky közoktatásügyi miniszter. A tanfelügyelőségeknél az irodai munkákat tudvalevőleg dijakok végzik, akik minden paedagogiai előképzettségük hiányozván, a tanügyi dolgokhoz vajmi keveset értenek. Minthogy pedig igen sok helyütt maga a tanfelügyelő ur is hasonló fából van faragva, még a sablonszerű tanügyi jelentések is legtöbbször igen fogyatékosak. A közoktatásügyi miniszter nyg akar e bajon segíteni, hogy egyes kiválóbb fiatal tanítók alkalmaztassanak a tanfelügyelőségnek, akik nemcsak a dijnoki, hanem a tanfelügyelet körében előforduló teendőket is végeznék. Így egy részt kipróbálva, másrészt begyakorolva, alkalomadtán tanfelügyelőségi tollnoki, vagy segéd-tanfelügyelői állásokra is előléptethetők lennének. Egyelőre a tolnai, — besztercze-naszódi; és győrmegeyi tanfelügyelőségeknél töltsék be a dijnoki állásokat, ideiglenes szolgálatra berendelt tanítókkal. Ha a terv életrevalónak bizonyul, a többi tanfelügyelőségeknél is hasonlóképp fognak cselekedni.

**\* Vadászatok Debreczenben.** A guthi vadásztársaság nagy karácsonyi vadászatot tervez. A nagy vadászat december hó 22. és 23-án tartatnék meg, de lehetséges, — hogy a választmány más napokat határoz meg, talán éppen karácsony ünnepe után. Egy vadásztársaságnak sincs olyan szigorú alapszabálya, mint a guthi vadásztársaságnak, tagja csak az lehet, a kire a társaság minden tagja titkos szavazás útján is ráadja szavazatát. Ha csak egy szavazat van, amely felvétele ellen szól, akkor soha se lehet a társaságtagja. Ezzel különben a vadásztársaság, — melynek tagjai közt a legjobb barátság és testvéries egyetértés uralg, azt akarja elérni, hogy az zavar-talanul továbbra is fennmaradjon. Vendégeket azonban a vadásztársaság mindig visz magával guthi nagy vadászataira.

**Az ipari képesítés igazolása.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter közzétett intézett a másodfoku iparhatóságokhoz az ipartörvényben megállapított képesítés igazolásának módjaira vonatkozólag. Ismételtlen fordulnak elő ugyanis panaszok, hogy az iparhatóságok a követelt képesítés igazolására szolgáló okmányok elfogadása körül nem járnak el a kellő gondossággal és nevezetesen a szakbavágó munkával eltöltött foglalkozást illetőleg gyakran megelégszenek magánjellegű bizonyítványok bemutatásával. Jóllehet az iparhatóság az ipartörvény rendelkezései értelmében a képesítés igazolásának formái tekintetében nincs feltétlenül és kizárólag a bizonyításnak egyetlen módjához kötve, s e tekintetben jogosítva van a folyamodók által felmutatott bizonyítékokat szabadon mérlegelni, mindamellett a miniszter szükségesnek látja kiemelni, hogy a szakbavágó munkában eltöltött 2, illetőleg 3 évi gyakorlati foglalkozás igazolására elsősorban és rendszerint a bejelentő munkakönyvének kell szolgálnia: a mi a jelen viszonyok közt annál inkább szem előtt tartandó, mint-hogy az ipartörvény életbeléptetésétől számít-

va már hét év telvén el, ezen idő óta minden iparos-segédnek és gyári munkásnak munkakönyvvel kell ellátva lennie s ennél fogva természetesen mindazoktól, e kik jelenleg valamely iparágat önállóan üzni szándékoznak, a megállapított képesítés igazolása céljából rendszerint a munkakönyv előmutatása követelhető. Arra nézve, vajjon rendkívüli körülmények fenforgása esetén, — vagy midőn oly iparbejelentőről van szó, a ki a szakbavágó munka által szerzett képesítését az 1884. évi XVII. t.-cz. életbeléptetését megelőző időszakra nézve kívánja igazolni, e célból mennyiben fogadhatók el a munkakönyv hiányában egyéb hiteles és alkalmas bizonyítási eszközök: továbbra is a volt földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter által kiadott körrendeletben foglalt rendelkezések szolgálnak irányadónak.

\* „O du lieber Augustin!“ . . . Ez az Arday József ur nótája, melyet oly nemes hévvel, páratlan tüzrel játszott tegnap éjszaka »harmoniján«, magyarul ugyan »huzós muzsikának« nevezik, hogy még a nem nagyon művész barát rendőrség érdeklődését is felelőre szellette maga iránt. Történt pedig az úgy, hogy Arday, ki a köznapi életben mint »vasutya« dicseri az urat, tegnap éjszaka, talán egy kissé mámoros fejjel, több czimbora kíséretében sétálgatott a fő-utcán, és pedig úgy éjfél után 1/2 óra tájban, még pedig zene kíséret mellett. A zeneszót Arday ur szolgáltatta, ki zengő hangú harmoniján azt a fent említett kedvenc nótáját játszotta, még akkor is, sőt még azután is, mikor a rendőrtisztviselő egész ünnepélyesen felszólította, hogy:

— Ácsi! Mert ilyenkor nem szabad az utcán muzsikálni!

A »harmonika virtouz« azonban kutyába sem vette a felszólítást hanem csak játszott tovább-tovább oly érzéssel és oly hüvös-bajos hangokon, melyeket már elviselni még a rendőri főleknél sem lehetett. A rendőrök végre is kivették a »lelkes trobadur« kezéből a »harmonikát«, melylyel csak a rendőrség elkobzott »reliquia«-tára szaporodott.

\* **A Bauer és társa** debreczeni gépműhelyben kifüggesztett munkarend több iparos tetszését megnyerte, s a mennyiben mind-egyik helybeli nagyobb szabású műhely munkarenddel még nem bír, tanulmányozás céljából hajlandók a gépműhely tulajdonosai a munkarend egy-egy példányát az iparostársaknak rendelkezésére bocsátani. A tulajdonosok a gépműhely összes személyzetét baleset ellen akként biztosították, hogy munkásaik, ha a baleset munka-közben éri őket, a sérülés nagysága szerint, vagy a munka-képtelenség tartamára a napibér felét, vagy egyszerre egy nagyobb összeget kapnak. Ezen baleset elleni biztosítás, ha 5000 frt évi munkabért veszünk alapul, mindössze 50 frt évi prémiumba kerül, mely összeghez a munkások is szívesen hozzájárulnak. E követendő példát ajánljuk a többi munkaadók figyelmébe is!

\* **Gyászír.** Kiss Albert debreczeni ev. ref. lelkész s országgyűlési képviselő urat súlyos csapás érte. Édes anyja, néhai Kiss György bót-paládi (szatmármegyei) ev. ref. lelkész özvegye, a régi magyar matróznak egyik mintaképe, rövid szenvedés után elhunyt. Még a múlt héten fia látogatása végett bent volt Debreczenben s alig érkezett haza, már halálhíre jött. Kiss Albert ur édes anyja temetésére Szatmármegyébe utazott. Adjon a veszteség felletti fájdalomra enyhét azon tudat, hogy gyászában igen sokan osztoznak. Béke lengjen az elhunyt derék magyar nő hamvai felett!

\* **A himlőoltás az influenza elleneszeré.** A berlini Medizinische Wochenschrift legújabb számában Goldschmidt dr. egészségügyi referens megbízható statisztikai adatok alapján bizonyítja, hogy az állati limfával való oltás, illetőleg újraoltás némi oltalmat ad az influenza ellen. Goldschmidt dr. különösen azokra a tapasztalatokra támaszkodik, a melyeket a legutóbbi influenza-járvány idején a német hadseregben gyűjtött. — Azt tapasztalta ugyanis, hogy a katonák közül sokkal kevesebben kapták meg az influenzát, mint a polgári lakosság ezreiből, holott más epidémia a sűrű együttlakás következtében sokkal jobban sa-

nyargatja a katonaságot, mint a polgárságot. Halottja is kevesebb volt az influenzának a kaszárnyákban, mint azokon kívül. Az oltási jegyzőkönyvek gondos tanulmányozása révén kiderítette Goldschmidt dr., — hogy a német hadseregben különösen azokat döntötte ágyba az influenza, a kiken nem fogott az oltás, valamint hogy a halottak legtöbbje is ezek közül került ki. Mindebből azt következteti a katona-orvos, hogy az oltást, illetőleg az újraoltást az influenza ellenszerének kell tekinteni s hogy ez a betegség okvetlenül rokonságban van a himlővel.

\* **Presbyter-választás.** Lapunk más helyén közöljük a tegnapi presbyteri közgyűlésen kisorsolt 24 presbyter névsorát, valamint azt, hogy a presbyter-választás jan. hó 6-án lesz. A választás alkalmából — a tegnapi megállapodás szerint — szavazó helyek lesznek: Péterfia- és hatvan-utcákra nézve az egyházi gyűlés-terem, csapó-utczára nézve a n.-csapó-utcai iskola, czegléd-utczára nézve a czegléd-utczai leányiskola, varga-utczára nézve a timár-társulat árucarnoka, piac-utczára nézve a Széchenyi-utczai ref. leányiskola. A szavazási eljárás felülvizsgálását teljesítő központi bizottság tagjai lesznek: Némethy Lajos és Szűcs István főgondnok elnöke alatt K. Tóth Mihály, Kiss Albert, K. Tóth Kálmán, Dicsőfi József, Tóth Sámuel, Beke Mihály, Balogh Ferencz, Kovács Gábor, dr. Medve Kálmán, Sinka Ferencz, dr. Legányi Gyula, Joó István, Lisztes János, Pongó Lajos, Beke Imre, Szabó László, Bundi Péter, Csobán József, Kerekes György, továbbá a szavazat-szedő küldöttségek elnökei és a főjegyző. A választási névsorra vonatkozó végleges felülvizsgálatot teljesítő s a netaláni felszámolásokat elintéző állandó bizottság tagjai lesznek: Szűcs István és Némethy Lajos elnöke alatt dr. Medve Kálmán, Salánki Ferencz, Bácsi László, Kerékgyártó Bálint és Kovács Gábor. A szavazatszedő bizottságok tagjai lesznek:

Péterfia-utczán: Jeney József elnök, L. Nagy Bálint helyettes elnök, Salánki Ferencz, Kertész János, Seres András, Ménes András, — jegyzők: Szemere Lajos és Nagy Károly tanítók.

Csapó-utczán: Bácsi László elnök, Óri Mihály helyettes elnök, dr. Kocsár Gábor, Bácsi Ferencz, Pongó Lajos, Konecz Mihály, Bácsi András, — jegyzők: Tóth Károly és Kiss Lajos tanítók.

Czegléd-utczán: Dr. Sz. Szabó József elnök, B. Nagy János helyettes elnök, Némethi Sándor, Boldogh István, Fekete István, — jegyzők: Szendi Imre és Demjén Lajos tanítók.

Varga-utczán: Sebess György elnök, Keszei József helyettes elnök, Pethő István, Alföldi Gábor, Kerékgyártó Bálint, — jegyzők: Herczeg János és Zong János tanítók.

Piac-utczán: Csanak József elnök, Szőke János helyettes elnök, Kulcsár József, Karai Sándor, dr. Öreg János, — jegyzők: Kanizsai Endre és Gyarmathy Lajos tanítók.

Hatvan-utczán: Kovács József ügyvéd elnök, Kertész Mihály helyettes elnök, Nagy Gábor, Cserepes Mihály, Jambor István, — jegyzők: Hódy Béla egyházi aljegyző és Kiss András tanító.

\* **A végeladások és a miniszter.** Újabb időben az iparosok és kereskedők köréből számos a panasz, hogy végeladások, árverések, s más tömeges eladások a törvény korlátozó intézkedése dacára ez idő szerint is fölötté nagy számban fordulnak elő. Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter felhívja a hatóságokat, hogy oly esetekben, mikor a hatóság a fenforgó körülmények mérlegelésénél arra a meggyőződés-re jut, hogy a végeladás, vagy árverés bármily visszaélésre vezethetne, vagy csak ürügyül is szolgálna, hogy egyesek a közönség ámitására alkalmas módon bocsásák áruikat forgalomba az iparosok és kereskedők károsítására, módjában áll az engedély megtagadása által a visszaéléseknek elejét venni. A végeladásnak előzetes hirdetését a miniszter szigorúan megtiltja, s elforduló esetekben, e tilalom hatályos érvényesítése érde-

kében az iparlörvényben foglalt szigorú büntetéssel fogják az illetőket sújtani.

\* **Hová ragasztandó a számla-bélyeg?** Az 1881. évi XXVI. t.-cz. 27 §-a szerint ugyanis: »Kereskedők és iparüzők által saját üzletekből származó követeléseik iránt kiállított számlák, jegyzékek, kimutatások s hasonló iratok után megfelelő bélyegjegyek a számlák első lapjára fölragasztandók s a számla egyik tételével keresztülírandók.« A törvény ezen intézkedése a pénzügyi közigazgatási bíróság döntvénye szerint akkép értelmezendő, hogy a bélyeg a számlának első lapjára akként fölragasztandó, miszerint annak alsó szélét a számla első tételével lehessen keresztülírni. Más helyen és más módon alkalmazott bélyeg nem létezőnek tekintetik s a szabálytalanul bélyegzett számla miatt jövedéki pénzbüntetésnek van helye.

\* **Vállalkozók figyelmébe.** A m. kir. államvasutak, a kassa-obergi vasut és a m. kir. államvasutak gépgyára és a diósgyőri m. kir. vas- és acélgépgyár igazgatósága különféle anyagok, aczél, vas, fanemüanyagok, kelmék és rövidárúk, kárpitok, szőnyegek, bőr, kötélárúk, üvegtermékek, jegenyefenyőfa-deszka, lécz, zsindely, gerenda stb. szállítása tárgyában pályázatot hirdetett, mely körülményre midőn az érdekeltek figyelmét felhívjuk, megjegyezzük, hogy az ide vonatkozó közelebbi szállítási feltételek s részletes kimutatások az alóli kereskedelmi és iparkamara hivatalában (N.-Hatvae-utca 1445 sz. a.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debreczen 1891 november 18. A kereskedelmi és iparkamara.

\* **Szerkesztőségi jelentés.** Este felé van már. Lámpavilágnál folyik a munka. Ekkor lép be az ajtó. — Tekintetes urak az X. Y-ék cselédje vagyok. — Hát mi jót hozott? — Ujságot hoztam. — Halljuk! — De már ezt nem állja meg vigyorgás nélkül a hűséges szolga: — Délután az asszonyom megcsuszott az aszfaltjárán és kitérte a lábát. Irják bele az ujságba, — hadd örüljön neki.

\* **Halálozás.** Dr. Gyalóky József, Biharvármegye árvaszéki ülnöke, f. hó 20-án, életének 28-ik évében, elhunyt. Tegnapi temették el Nagyváradon. Béke hamvaira!

\* **Anyja lánya.** Kis, tizenhárom éves lány rongyos ruhában. Tiltott kolduláson kapták a rendőrök, a külvárosokban imádkozott az ajtók előtt egy-egy darab kenyérért.

— Ki vagy?  
— Annus Róának hívnak a nagyapám után — feleli s fölrakja a két kezét a csipőjére.

— Aztán miért koldulsz?  
— Hát mit csináljak? csak meg kell élni valahogy.

— Miért nem mégy az apádhoz?  
Mérgeesen rántja föl a vállait.

— Hová menjek Hiszen nincsen apám. Soha sem ismertem.

— Hát az anyád?  
Oda néz keményen a kapitányra.

— Az anyám? Az anyám oda van. Megszökött egy pékkel — mondja mérgeesen.

— Aztán téged itt hagyott?  
— Itt ám. Mert azt mondta a pék neki,

hogy csak akkor él vele, ha itt hagyja a lányát. Hát mit csináljak, — ha itt hagyott, hát hogy menjek utána? A gazdasszonyom elkergetett, mert eltörtém a tálat.

— Azután most koldulsz?  
— Hát koldulok — mondja és idegesen babrál a kötője rongyaival. — Mit csináljak?

Ha olyan asszony az anyám, hogy elhagyott. Bátran, szintén mérgeesen beszélt az apró lány, bátran az apáról, akit nem ismert s az anyáról, aki elszökött a pékkel. S egész bele volt törődve abba, hogy a péknek nem kell másképp az asszony, ha csak el nem hagyja a lányát.

— Te lány — mondja a kapitány — hát aztán ilyen étellel akarsz te megélni?

Elütötteg int a kezével s komolyan, mint egy vén cinikus, felel vissza;

— Majd csak elhanyagódom. — vetődök valahogy . . .

\* **A szalacsi javasasszony.** Nevezetes asszony lakik Szalacson, Biharmegyében. A legveszedelmesebb javasasszonyok egyike, kinek hire van három vármegyében. A nép tömegesen zárandokol hozzá s beszél azután a csudálatos asszonyról bolondnál bolondabb dolgokat. Azt mondják, hogy volt már a király előtt is. Megmondta ő felségének, hogy a királyfi nem halt meg, hanem ott kint mulat a muszka császár udvarában s csak egy viasz-babot temettek el helyette. A király aztán elbocsátotta s jól megajándékozta, hogy ne szólnon erről senkinek. Van a madai uton egy homokdomb. Arról azt mondta a szalacsi asszony, hogy abban két kád arany van elhelyezve, de ahhoz csak úgy férhetnek hozzá, ha előbb embert ölnek érte. S már többször ásták meg a dombot pénzvágó emberek. Multkor néhányan kimentek egy nagy, hosszú furóval éjfélok és elkezdtek furni a homokdombot és egyszer csak meegkozzan a furó vége... de ime temérdek apró gyermek kezd sivalkodni, néhány kecske dühösen előront s neki esik az embereknek, el kellett futniok, meg sem álltak, vissza se néztek hazáig. Most aztán jelentést tettek ő felségének, hogy vétesse fel azt a kincset. Ő felsége kirendelt egy ezred katonát, hozzáértő bányászokat, hogy vegyék fel a kincset. Ha nem lesz kincs, meg van ígérve a szalacsi asszonynak, hogy fejét veszik. Csak-hogy nem fogja ám el annak a nyakát semmiféle pallos! A lélekkel is jó barátságban áll a h i r e s a s s z o n y. — Egy nőnek megmondta, hogy az ura hogyan halt meg, mi volt az utolsó szava és hogy a lelke már átúszott a nagy vizen. Egy embernek elbeszélte, hogy a felesége lelke az asztal alatt van s mikor az asztal egyet recszen, hát a felesége szól közbe, mert nem szereti, a mit csinál. Szolgáltasson azért hét misét a pécisi papokkal s kiszabadul az asszony lelke az asztal alól. A papság hiába küzd a veszedelmes asszony ellen. Van olyan község, hol a pap már kihirdette a templomban, hogy a ki Szalacra megy, azt sem meg nem gyóntatja, sem el nem temeti. Azért a szalacsi asszonynak mégis jól megy a dolga.

\* **Tagosítás.** Püspök-Ladány város határának tagosítását végrehajtandó működő mérnök megválasztása végett e hó 11-én Püspök-ladányban tárgyalás volt. A határ tagosításának végrehajtására a következő mérnökök ajánlottak és pedig: Alexander László Kunhegyesről holdankénti 70 kr. átlagos árral; Totizer Armin Budapestről 1 frt 10 kr. Tóth Kálmán Debreczenből 64 kr., Járossy Sándor Szegedről 1 frt 10., Lábás Gyula Zilahról 1 frt átlag árral holdanként. Ajánlott még Géczy Géza nagyváradai mérnök is, de az árát ajánlatában nem szabta meg. — Az érdekeltég mind eme ajánlatokat tárgyalás alá vevén, arra való tekintettel, hogy Lábás Gyula mérnök Hadház város 22 ezer holdas területét két év alatt fényes sikerrel bevégezte, noha nálánál olcsóbb ajánlkozó is volt, őt választotta meg a tagosítás keresztül vitelére.

\* **Hurka-estély.** Törő Imre vendéglős által a múlt hét csütörtök estéjére tervezett, de a családban történt halálozás folytán elmaradt hurka-estély holnap, kedden este tartatik meg.

\* **A könyvnyomdászok sérelme.** A könyvnyomdászok már régóta panaszkodnak ama visszaélés miatt, melyet némely papirkereskedők mesterségszerűen üznek, elvéve tőlük az őket megillető munkát. Ezek a kereskedők, sőt egyes ügynökök is sorra bejárják az üzleteket és szerzik maguknak a nyomtatási munkákat; sőt némelyek még egyéb, nem ilyen üzletbe való nyomtatványok készítését is elvállalják. A mikor aztán ez meg van, fölkeresik a könyvnyomdászt és elkészítetik azzal a nyomtatványt — 50 százalékkal, sőt gyakran még ennél is a munkaadóval kikötött áron alul. S a mi legsérelmesebb: kényszerítik a könyvnyomdászt arra, hogy impresszium gyanánt az ő nevüket tegye a nyomtatvány alá. Nagyon természetes, hogy ez egyáltalán leszorítja a nyomtatványok díját és különösen megnyirbálja a tényleges munkát végző könyvnyomdász keresetét. A verseny ellen nem lehetne kifogása

senkinek sem, de igenis nagy sérelem a könyvnyomdászokra nézve, hogy a verseny nem a paritás alapján áll. Mert a versenyt olyanok gyakorolják, a kik nyomtatványok elkészítésére jogosítva nincsenek, és a kik teljesen föl vannak mentve ama terhek alól, melyek a nyomdászokra nehezdednek. — A könyvnyomdászok végre megsokallották a dolgot és most mozgalom indult meg e visszaélés elfojtására. — A könyvnyomdászok, a kik a mozgalom vezetésére Falk Zsigmond lovagot akarják megnyerni, már legközelebb értekezletet is fognak tartani, hogy megbeszéljék az eszközöket, melyekkel a bajt orvosolni lehetne. A »Magyar Nyomdászok« novemberi füzetének első cikke foglalkozik e kérdéssel, élesen megtámadva nemcsak a papirkereskedőket, hanem a könyvnyomdászokat is, a kik az ilyen üzelmek eszközéül hagyják magukat felhasználtatni, a mikor a papirkereskedőtől a munkát elfogadják. A cikk kifejti, hogy a papirkereskedőket az ipartörvény 156. és 157. §§-ai alapján el lehet tiltani az ismertetett eljárástól. Azt javasolja, hogy a nyomdászok kötelezzék magukat arra, hogy jövőben nem vállalnak el oly nyomtatványt elkészítés végett, a melyre nem az ő impressziumuk teendő.

### Irodalom és művészet.

**Móricz Pál könyve.** A politikától visszavonulván, a könyvírásra adta magát Móricz Pál. Ehben az esztendőben már második munkája az, mely megjelent az Orsz. Értesítő nyomdájában. Az újkönyv tárgya magyar kultúr, illetőleg politikai történet, az a genre, melyet Móricz Pál sikerrel művel. Most »Egy restauráció«-val foglalkozik, mely 1844-ben esett meg az Alföldön.

**Hóke Lajos,** az ismert veterán író, a somogy megyei Csurgón, 80 éves korában elhunyt. Itt történelmi műveket, monográfiákat s valóságos tárháza volt a század elejének politika s irodalmi viszonyait illető, magyaros zamattal megírott emlékezéseknek. Halála »Magyarország újkortörténete« című művének befejezésében gátolta meg.

**Az arisztokratikus felfogás.** Pécs város polgárai szobrot akarnak emelni a város egykori és hires püspökének Szepessy bárónak. Kiss György szobrász el is készítette a vázlatot, de visszautasították művét, mivel a jury okadatolása szerint a vázlat nem arisztokratikus felfogással van kidolgozva, pedig a megboldogult püspök, — nagyon is arisztokrata volt. A pozsonyi országgyűlésen a pécsi püspök éppen nem demokratikus irányu beszédet tartott, melyet egy közbeszóló e szavakkal szakított félbe: »Püspök az, a ki így beszél?« Szepessy báró dühösen letépte keresztjét és e szavakkal dobta az asztalra: Most nem Szepessy püspök, hanem Szepessy báró beszél.

### TÖRVÉNYSZÉK

**A hetedik ítélet.** Három esztendeje mult annak, hogy Szabó Sándor böszörményi sertéskereskedőt Nyiregyházán meggyilkolták. Szabó 3057 forinttal a zsebében Böszörményből vásárra ment Nyiregyházára és ott megszállt a Figezky Pál korcsmájában. — Többé nem látták a sertéskepecset, csak hetek mulva találták meg a holtestét. Konstatálták, — hogy a fején baltaapásoktól eredő sebek vannak s a pénze eltűnt. A gyanu Figezky Pál korcsmáros, tovább Boros Szita Károly és Kövér Miklós ellen irányult, s a terhelő adatok alapján vád alá is helyezték mind a hármat. A végtárgyaláson a nyiregyházai kir. törvényszék szándékos emberölés és a rablás büntette miatt mind a három vádlottat életfogytig tartó fegyházra ítélte, de a kir. tábla

ezt az ítéletet feloldotta, mire újabb végtárgyalás következett. Az elsőbiróság ismét olyan ítéletet hozott, mint előbb, de a másodbiróság ezt is feloldotta. A nyiregyházai kir. törvényszék harmadszor is életfogytig tartó fegyházra ítélte a vádlottakat s a kir. tábla most már belebocsátkozva az ügy érdemleges tárgyalásába, az egyik vádlottat, Kövér Miklóst felmentette, Boros-Szita Károlyt mint tette 15 évi fegyházra, Figezky Pált pedig, mint bűnpártolót másfél évi fegyházra ítélte. — A kuria V. büntető tanácsa Osztrovszky József tanácselnök elnöke alatt és Závody Albin kuriai bír. előadása alapján most a Kövérre vonatkozó felmentést és Boros-Szita Károly 15 évi fegyházbüntetését helybenhagyta, Figezky Pált azonban emberöléssel párosult rablás büntetésében való bűnrészesség miatt nyolcz évi fegyházra ítélte.

**A czeglédi választás.** Molnár András és társai czeglédi lakosok körülbelül négy évvel ezelőtt Gubody Ferenc polgármester, továbbá ifj. Dobos János, Makay Ferenc és Tálasy Árpád ellen hivatali hatalommal való visszaélés, okmányhamisítás, a választási jog szabad gyakorlásának meggátolása és a czeglédi képviselő választások alkalmával elkövetett erőszakoskodások miatt a kecskeméti törvényszéknél panaszt emeltek. A bíróságok a panaszt, mint alaptalant visszautasították. Ez a rég húzódo ügy azonban úgy látszik még most sincs befejezve, mert az igazságügyminiszter most a főügyész útján elkérte a kecskeméti ügyészségtől az iratokat.

### Különfélék.

**Áruba bocsátott asszony.** Calvados volt a színhelye ennek a maga nemében nem utolsó történetnek. Ledevin kertész adósa volt Vicaire napszámosnak, ki mindég szorongatta a kertészt a pénzért. Ledevin tudta, hogy Vicaire titkon imádja a feleséget, és azért azt a barátságos ajánlatot tette neki, hogy engedje el a kérdésben forgó 60 frankot, és aztán bírja boldogan a — feleséget! — Az alkut hamar megkötötték. Az adósság ki volt egyenlítve, mert az asszony a Vicaireé lett. Három hónapig élte ez az »aranyjuezi« napok legedesebbjeit, persze — Calvadosban. Három hónap mulva azonban részegség miatt, mind a két ferfit a »növel« együtt törvény elé állították. De itt a bíró sehogysem tudott eligazodni a beszédjökön, hogy kié is volna tulajdonképpen az asszony? Ledevin ur azt vitatta, hogy az asszony csak volt az — övé, de most már a Vicaireé, a kinek 60 frankjába fáj ez a »legmozgékonyabb« házi butor. Vicaire ellenben ismét azt hajtogatta, hogy »csak add vissza a 60 frankomat és én szívesen visszaadom az asszonyodat.« — Nem úgy verik a cigányt, jegyezte meg Ledevin koma, ha már három hónapig egészen a tied volt, hát csak tartsd meg továbbra is! A bíró végre is e derék embereket feleségükkel együtt három napi fogság és 10 frank büntetésre ítélte a részegség miatt.

**A német császár és a munkások.** Berlinben pár nap előtt egy szindarabot adtak elő, mely szocialisztikus problémákkal foglalkozik. A német császár, a ki az első előadást végig nézte, felvonásközben magához hivatta a szerzőt s megdicsérte a darab tendenciáját. Azt mondta a többek közt, hogy helyes törekvés a munkások kiképzését minden módon előmozdítani. Ő is szível-lelékkel rajta van, hogy a munkások helyzete javíttassék. A mi az ipari szakképzettséget illeti, melylyel a darab foglalkozik, a császár megjegyezte, hogy neki erős meggyőződése, hogy az ifjuság kiképzését gyakorlati szempontból kell megszervezni s irányadóul azt a latin mondást kell elfogadni: »Vitae, non scholae discimus.«

**Hóbortos végrendelet.** Hoppe Ignác baseli professzor, ki nemrég halt meg, fél millió frankot hagyott végrendeletben a lélek mivoltának kinyomozására. A rokonok megtámadták a végrendelet érvényességét.

## CSARNOK.

### TÖRTÉNELMI TALLÓZÁSOK.

Összegyűjtő: **Hájas Mátyás.**

#### VII.

##### A boulognei vihar.

A most leírandó esemény nem új, amennyiben ma holnap egy század fekszik közte és a mai nap közt. — De annyiból mégis újnak mondható, mert a mai kornak pikáns apróságok — at olvasni szeretők közönsége az ilyenekkel vajmi ritkán találkozik; de meg hát ez sem a történelem lapjaira, sem I. Napoleon császár életírataiban nincs feljegyezve, holott ez utóbbiban már csak azért is helyet kellett volna foglalnia, mert a császár egyéni jellemére világosságot vet.

Bonaparte Napoleonnak — midőn első konzulból császárrá emelkedett — kedvenc eszméje volt Franciaország régi vetélytársát, Angliát, fegyverrel meghódítani. E célra kétféle lapos dereglyét csináltatott, melyen foglalatokra összerakott seregét az angol partokra szállítták.

Az 1804-ik évben e dereglye-raj és egy teljesen felszerelt hajóhad a boulognei kikötőben horgonyzott s a császár szemlét akarván felette tartani, hadsegédét Bruix admirálhoz küldötte, oly parancsot, hogy ez a hajóhadat a nyílt tengeren állítsa fel, ő maga pedig Rusztan mameluk szolgája kíséretében sétálni ment.

Bruix a parancsot véve, nyugodtan csak ennyit mondott:

— A szemle ma nem történhetik meg, s így semmi intézkedésre nincs szükség.

A császár, rövid idő múlva a kikötőhöz visszatérve, kérdé: «készen áll-e minden?» — S midőn az admirál izenét kétszer ismételteté magának: lábával indulatosan egyet dobantott, szeméi vadul forogtak s rögtön az admirálért küldött; de türelmellensége oly fokra hágott, hogy annak megérkezését nem bírta bevárni. Féltan találkozott vele. A császárt kísérő törzskar ünnepélyes csend közt félkört képezett mögötte, mivel ily borzasztó szenvedélyes hangulatban ritkán látták még Napoleont.

— Admirál ur! — szölt folytott hangon — miért nincsenek teljesítve parancsaim?

— Sire! — felelt tiszteletteljes hangon Bruix admirál — iszonyatos zivatar van keletkezésben. Előjeleit maga felséged is tapasztalhatja. Felséged nem akarhatja oly sok derék harcosnak életét a biztos veszélynek áldozatul dojni.

— Admirál! — viszonzá a mindinkább ingerülő császár — én kiadtam a parancsot s még egyszer kérdem: miért nem teljesíté azt? Következéseim magamra vállalom. Önnek kötelessége engedelmeskedni.

— Sire! én nem engedelmeskedhetem — mondá az admirál.

— Uram!... ön szemtelenségig vakmerő! E szavakkal a császár az admirál felé lovagolt, lovagostorát fenyegető mozdulattal emelte fel.

Az admirál egy lépéssel hátrált... Keze a kard-markolatra csattant s halálsápadtan így szölt:

— Sire!... azt ne merészelje!...

A jelenlevőket borzadás futotta végig.

A császár lovagostorát még mindig fel-emelten tartotta s fenyegető állásában mozdulatlan meredt az admirálra, ki viszont kezét a kardmarkolatról nem vette el.

Napoleon végre hirtelen földre dobta lovagostorát s ugyanazon pillanatban Bruix is elbocsátva a kardmarkolatot, levett kalappal állott a császár elé.

— Al-admirál Magon — szölt Bonaparte — ön azonnal végrehajtja rendeletemet, s megteszi a kellő intézkedést. Mi önt illeti — folytatá Bruixhoz fordulva — ön Boulogne-ból huszonnégy óra alatt távozni s Hollandiába vonulni fog.

A császár erre Magon al-admirál intézkedéseit nézni s a szemlét megtartani ment. Azonban alig történt meg az első fordu-

lat a hajókkal, midőn a még néhány percczel előbb tiszta kék eget nehéz, piszkos sötét fellegek boríták el. Villámlani, dörögni kezdett s az óriás erejű szélroham rögtön megtörte a sorokat. A fergeteg a hajókat szétszórta s az egész flottát a legnagyobb veszély fenyegette.

Bruix admirál jóslata beteljesült!

A császár csüggeteg fővel, keresztbe font karokkal, s mintegy szégyenkezve járt fel s alá a kikötőben: midőn egyszerre szívzakgató segélykiáltások hangzottak... Husznál több dereglye a parthoz csapottva — elmerült... A szerencsétlen legénység hasztalan küzdött a hullámok dühével, segélyért ordította. A veszedelem oly nagy volt, hogy senki sem mert szabadításukra menni.

Napoleon e szívet rázkódító jelenet hatására összeborzadt s aztán egy csolnak felé futott... Környezői vissza akarták tartani; de ő — kibontakozva karjaikból — a mentő-csolnakba ugrott, hangosan kiáltva:

— Bocsássatok!... Bocsássatok!... Kell tenni valamit megmentésükre!...

A hullámok a csolnakba csapdostak, azt csaknem elborítva, már a császár kalapját is elsodorták... Ott állt ő zilált hajjal s vad vonásokkal, de bátor elszántsággal... Bátorsága a többieket is felvillanyozta s a tisztek, tengerészek, nézők, matrózok egy pillanat múlva csolnakokba ugráltak, sőt némelyek uszva is igyekeztek a szerencsétlen áldozatoknak segélyt nyújtani...

Mindezen törekvés dacára csak keveset lehetett megmenteni a szerencsétlenek közül.

Más nap reggelén a tenger kétszáz hullánnál többet vetett a partra s köztök a maren-gói hős kalapját is.

A császár — mint ez könnyen képzelhető — véghetetlenül sajnálta s egyuttal restelte is a szomorú eseményt s hogy a közvélemény előtt tisztázza magát: Bruix-t csakugyan száműzte, sőt a baj egész okát ő reá háritotta, neje Josephinéhez írott egyik levelében ezen eseményt úgy adta elő, hogy: «Bruix ügyetlensége majd roppant szerencsétlenségnek lőn okozója, de a flotta vitézül dacolt a viharral s mulatságos volt látni, mint fürdött meg Crest a tengerészeti miniszter, ki egy deszkán elcsuszva, a sekély vízbe potytyant!»

Ez időtől fogva Napoleon udvarában nem volt illő — sőt tanácsos sem — a boulognei viharról szólni. Ezt legfőleg tréfás oldaláról, — a tengerészeti miniszter megmerüléséről — lehetett említeni. De Constant híven feljegyezte naplójába e gyászos történetet, a honnét én ezt most kitallóztam!

## Közgazdaság.

**Borjuk takarmányozása.** Az állattenyésztésből csak akkor van haszon, ha a növendék állatot jól tartjuk, mert szűk takarmányozás mellett, későbbi bőséges táplálás dacára sem lesz az állat jó takarmányértékesítő. A borjunktól minden petyhüdt szervezetet és u. n. szalmahasat előidéző takarmányt mellőzünk. A tenyésztésre nevelt borju 4—6 hetes korában csak jó réti szénát és zuzott zabot kapjon; 3 hónapos korában kevés apróra vágott répa, törek és jó széna mellett 0.5—1.5 kg. zab is adható a borjunktól, kevés lenmag-pogácsával keverve. — A takarmánycsontliszt, valamint az iszapolt kréta adagolása mindenütt jónak bizonyult. A növendékállatokat szőni szintén nagyon czélszerű.

**A baromfiak hizlalására** Franciaországban olyan ketreczeket használnak, melyekben a hizlalandó szárnyas meg sem fordulhat, sőt fel se állhat. Az egyes ketreczeket egy deszkafallal úgy kell elválasztani, hogy azokból a másikba tekinteni ne lehessen. A baromfiakat a ketrecz tetején alkalmazott csapóajtón teszik be. Minden egyes ketrecz előtt léczből és deszkából készült válu van, még pedig két részre rekesztve — víz és eleség számára. A váluba a liba vagy kacsa léczezet

által készített rácson dugja ki a nyakát: természetesen a két válúnak csak egy-egy rész felel meg, nehogy több rész az állatot mozgásra bírja eledelének és italának fölkeresésében. — Hizlalásnál a mozgás megakadályozása mellett főleg arra kell törekedni, hogy a baromfiak között teljes legyen a nyugalom és hogy étvágyukat a takarmány folytonos változtatásával sokáig tartsuk fel. A hizlalandó szárnyasoknak napjában háromszor adunk enni. Étkezés után a hizó-ketreczeket letakarni nem fölösleges fáradság, mert, mint idevágó kísérletek mutatják, a sötétség határozottan előnyösen hat a hizlázásra.

#### Kőbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

November 20.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Öreg nehéz (páronkint 300—400 kg. sulyban) 45.—46.—. 2) Öreg közép (páronkint 300—400 kg. sulyban) 45.—46.—. 3) Fialat nehéz (páronkint 320 kg. sulyban) 47.50—48.50. 4) Fialat közép (páronkint 251—320 kg. sulyban) 47.—47.50. 5) Fialat könnyű (páronkint 250 kg. sulyban) 45.—46.—. II. Magyar szedett: 6) Nehéz (páronkint 280 kg. sulyban) 43.—45.—. 7) Közép (páronkint 220—280 kg. sulyban) 43.—45.—. 8) Könnyű (páronkint 220 kg. sulyban) 43.—44.—. III. Szerbiai: 9) Nehéz (páronkint 260 kg. sulyban) 45.—46.—. 10) Közép (páronkint 220—260 kg. sulyban) 45.—46.—. 11) Könnyű (páronkint 220 kg. sulyban) 43.—45.—. Sertés létszám: novem. 19 napján volt készlet 130,617 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hizalni való sertés — — —, malacz (4—11 hónapos korban) elhajtott 2760 drb.

**Budapesti gabonatözsde.** November 21-én. Buza tavaszra 11'45 pénz 11'47 áru, őszre — — — pénz, — — — áru. — Tengeri 1892 máj. — jun. 6'19 pénz, 6'21 áru. Zab tavaszra 6'67 pénz, 6'74 áru, őszre — — — pénz, — — — áru. — Káposztarepeze aug.—szept. 14.30 pénz, 14.40 áru.

**A burgonya rothadása ellen** a pinczében úgy, mint a kupacokban leghathatósabb szer a hőmérséklet szabályozása. A burgonya minden esztendőben, de főleg a nedves esztendőben nagyon romlandó, ha azt kellőleg nem hagyjuk kiizadni. A gumókból távozó vizeztartalom ugyanis emeli a garmada hőmérsékletét és előmozdítja a rothasztó gombák fejlődését, melyek 10 fok R. alatt nem fejlődnek, e felett azonban veszedelmesen felszaporodnak. Ha tehát kisebbszű thermometereinkkel nézve azt tapasztaljuk, hogy a garmada 10 fokon felül álló meleget mutat, nyissuk fel a kupacz oldalát, illetőleg szellőztessük ki a pinczét mindaddig, míg a hőmérséklet 10 fokra alá nem szállt.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**

Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő, és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

## Tenyész baromfi.

A kir. gazdasági tanintézet tenyésztésében alább felsorolt tiszta vére, válogatott és kitűnően fejlődött tyúk-félék **tenyésztőknek** eladók.

**Plymouth**, szép kendermagos fajtából egy törzs (1 kakas 2 tyúk) 9 frt. Egy db. külön kakas 4 frt.

**Brahma** fajtából (világos) 1 törzs 10 frt, egy db. külön kakas 4 frt 50 kr.

A gazdaságban megtekinthetők s levélben is megrendelhetők az igazgatóságnál. Vidékre csomagolás 50 kr.

# ☞ SZÖNYEGEK, ☞

függönyök, ágy- és asztal-terítők

☞ nagy választékban ☞

## SZABÓ LAJOS FIAI CZÉGNÉL.

477. 18



☞ JUTÁNYOS ☞

szabott áron

kaphatók

**SZABÓ LAJOS FIAI**

CZÉGNÉL:

**DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK**

Kasan, Flanell, Moldon,

**Legujabb ruhadiszek,**

FEKETE DIVATKELMÉK,

színes és fekete selymek,

Mosó velezek,

**TÉLI HIMALAYA KENDŐK,**

selyem- és haraszt-kendők,

**Gyermek tricót-öltönyök,**

Normal, gyapju és pamut

**ALSÓ INGEK,**

Ujjasok és nadrágok,

**Téli harisnyák, keztyük.**

Az idén szép raktárt tartunk

**BRASSÓI POSZTÓKBAN,**

Takarók és lópokrócokban.

477 18

**Eladó ház,**

mely két utcára szolgál (pereczes- és morgó-  
utca) 644. sz. a.; tartalmaz 6 szobát, két  
konyhát, két kamarát és pinczét, egy 7 öles  
cseréppel fedett színt, melyet lakszobáknak is  
át lehet alakítani, tágas udvarral ellátva; —  
továbbá 5 hold és 250 □ öl ondódi szántó-  
földdel vagy a nélkül is **eladó.**

Értekezhetni a bent lakó **Nagy János**  
tulajdonossal. 491. 5—5.

6743

1891. tkv.

**Árverési hirdetményi kivonat.**

A debreczeni kir. tvszék, mint telek  
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Por-  
koláb Jánosné és Porkoláb József végrehaj-  
tatónak Fekete Sándor és neje Fejes  
Katalin végrehajtást szenvedő elleni 90  
frt tőkekövetelés és járulékaik iránti vég-  
rehajtási ügyében a debreczeni kir. tör-  
vényszék (a debreczeni kir. járásbiróság)  
területén lévő derecskei 2143. sz. tjkvben  
A I. 1—5 rsz. 3901., 5521., 6631., 9093.  
és 10,523 hrsz. alatt foglalt birtokból  
Fekete Sándort és Fejes Katalint illető  
részre az árverést 836 frtban ezennel  
megállapított kikiáltási árban elrendelte,  
és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az  
1892. évi Január hó 23-ik napján dél-  
előtt 9 órakor Derecske nagy község-  
házánál megtartandó nyilvános árverés-  
sen a megállapított kikiáltási áron alól  
is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az  
ingatlan becsárának 10%-át vagyis 83  
frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881.  
LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal  
számított és az 1881. évi november hó  
1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminisz-  
teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-  
képes értékpapirban a kiküldött kezéhez  
letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170.  
§-a értelmében a bánátpénznek a bírósá-  
gnál előleges elhelyezéséről kiállított  
szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben 1891. évi szeptem-  
ber hó 10. napján.

A debreczeni kir. trvszék, mint telek-  
könyvi hatóság.

**Nagy Károly**

tvszéki bíró.

494.

1—1.



**NŐI DIVAT TEREM.**

**Kunz József és Társa**

czégnél

DEBRECZEN.

Van szerencsénk a n. é. hölgy közönség  
becses tudomására hozni, hogy a jelen

**ősz és téli**

évadra a

**legujabb divatkelmék**

dus választékban raktárra érkeztek,

melyekből kívánatra saját ujonnan beren-  
dezett divattermünkben

női öltözékeket

minden igényeknek megfelelően szakkép-  
zett erők által izlésteljesen és jutányosan  
állítatunk elő.

**Vászon, kész fehérnemű és szőnyeg**

479 nagy raktárunk —11

**Menyasszonyi kelengyék**

kiállításához teljes választékot nyújt.



# A „DEBRECZENI” NYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG



(Nagy-uj utca 1702. sz. Konrád-házban)

**teljes uj berendezéssel,**

elvéllal mindenemü nyomtatványokat, u. m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, béli-és lakadalmi meghívókat és tánczrendeleteket **kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat** stb

*a legkisebb kivitelen és jutányos árák mellett.*

Vidéki megrendelések **Erdélyi István** nyomdai művezető nevére czimzendők.

Uj vállalatunkat, hol északkeleti Magyarország legrégibb és legelterjedtebb politikai napilapja a

**„DEBRECZENI”,**

a szintén elterjedt „**DEBRECZENI HIRADÓ**” és a „**JOGI HETILAP**” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába. —

**Hirdetések** a **Debreczen** cz. lapban a legjutányosabb árákon közzétetnek.

**Birósági nyomtatványok készletben vannak.**